नेपाल गजेट

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड १२] काठमाडौं, कार्तिक २७ गते २०१९ साल [संख्या ३०

श्री ५ को सरकार

रक्षा मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको सैनिक बिदा नियमहरू, २०१९ सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

सैनिक ऐन २०१६ को दफा १६५ ले दिएको अधिकार र त्यस सम्बन्धमा प्राप्त सबै अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले यी नियमहरू बनाएको छ ।

१, संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः– (१) यी नियमहरूको नाम "सैनिक बिदा नियमहरू, २०१९" रहेको छ ।

(२) यी नियमहरू तुरुन्त प्रारम्भ हुने छन् ।

२. परिभाषाः– विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यी नियमहरूमा –

(क) "ऐन" भन्नाले सैनिक ऐन, २०१६ सम्झनु पर्छ ।

(ख) "शाही सेनाका व्यक्ति" भन्नाले सैनिक ऐन, २०१६ लागू हुने शाही सेनाको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

३. बिदाका प्रकारहरूः– शाही सेनाका व्यक्तिले निम्नलिखित बिदाहरू पाउन सक्नेछन्ः–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) भै परिश्राउने बिदा,

(ख) घर बिदा, र

(ग) विरामी बिदा

४. भै परिश्राउने बिदाः– (१) शाही सेनाका व्यक्तिले प्रत्येक साल २० दिनमा नबढाई भै परिश्राउने बिदा पाउन सक्ने छन्।

(२) साधारणतया अफिसरलाई भै परिश्राउने बिदा दिंदा एक पटकमा १० दिनमा बढाई दिइने छैन। कृया बस्नुपरेमा एक पटकमा २० दिनसम्म र अरू असाधारण अवस्थामा एक पटकमा १४ दिनसम्म दिन सकिनेछ। अफिसर बाहेक अरू व्यक्तिलाई भने सो बिदा एक पटकमा २० दिनसम्म दिन सकिनेछ।

(३) भै परिश्राउने बिदा सार्वजनिक बिदा बाहेक अरू कुनै बिदासंग मिलाई लिन पाइने छैन।

(४) भै परिश्राउने बिदा संचित गरिएको सालको अर्को सालमा लिन पाइने छैन।

(५) यस नियम बमोजिम भै परिश्राउने बिदा लिई बसेका सैनिक जवान कर्तव्यमा रहे सरह मानिने छ र निजले पूरा तलब भत्ता पाउने छन्।

(६) गयर परेको दिन भै परिश्राउने बिदाबाट कट्टी गरी मिलाउन पाइनेछैन।

५, घर बिदाः– (१) एक वर्ष शाही सेनामा नोकरी गरेपछि शाही सेनाका व्यक्तिले बाटा-म्याद बाहेक एक वर्षको निमित्त ४५ दिनका दरले घरबिदा पाउन सक्ने छन्।

(२) घरबिदा संचित गरिएको सालको आर्को सालको शुरूमा समेत पर्ने गरी दिन सक्नेछ। त्यसरी अर्को सालमा खतम हुने गरी घरबिदा पाएमा पनि सो सालमा पाउन सक्ने घरबिदालाई बाधा पर्नेछैन।

(३) विरामी परी वा दैवी घटना परी उपनियम (७) वा (८) बमोजिम हुनेमा बाहेक एक सालको संचित गरिएको घरबिदा लिएको सैनिक जवानले सो घरबिदा सकिए पछि कर्तव्यमा हाजिर नभै आर्को नयाँ सालको घरबिदा लगातार पाउने छैन।

(४) संचित भएको घरबिदा एउटै सालभित्र पनि पटक पटक पाउन सक्नेछ।

(५) एक सालको संचित घरबिदा आर्को सालमा लिनुपर्दा तीन खण्डको दुई खण्ड मात्र लिन पाइनेछ। दोस्रो साल पनि लिन नसकिमा सो तीन खण्डको दुई खण्ड पनि ल्याप्स हुनेछ।

(६) घरबिदा बसेको शाही सेनाका व्यक्तिले पूरा तलब भत्ता पाउनेछन्।

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(७) संचित भएको घरबिदा भुक्तान गरिसकेको शाही सेनाका व्यक्तिलाई कुनै दैवी घटना परी निजको आफ्नै परिवारको कुनै सदस्यको ज्यू ज्यान वा आफ्नै चल अचल सम्पत्तिमा कुनै ठूलो क्षती पुग्न गएमा वा अरू पर्याप्त कारण परेमा अर्को सालको पाउने घरबिदाबाट कट्टी हुने गरी बढीमा ३० दिनसम्मको पेस्की घरबिदा दिन सकिनेछ ।

(८) संचित भएको घरबिदा र विरामी बिदा भुक्तान गरिसकेका शाही सेनाका व्यक्ति लामो विरामी परेमा अर्को सालको पाउने घरबिदाबाट कट्टी हुने गरी बढीमा ४५ दिनसम्मको पेस्की घरबिदा दिन सकिने छ ।

६. विरामी बिदाः– (१) शाही सेनाका व्यक्तिले प्रत्येक साल १५ दिनमा नबढाई विरामी बिदा पाउन सक्नेछन् ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम पाउ नै बिदा विरामी नै भई विरामी ठहरेमा मात्र शाही सेनाका व्यक्तिले पाउन सक्नेछन् ।

(३) यस नियम बमोजिम विरामी बिदा लिएका शाही सेनाका व्यक्तिले पूरा तलब भत्ता पाउने छन् ।

(४) उपनियम १ बमोजिम पाउने विरामी विदा सञ्चित गरिएको सालको अर्को सालमा लिन पाइने छैन ।

७. विशेष विरामी बिदाः– शाही सेनाका व्यक्ति लगातार कुनै ठूलो विरामी भै सो विरामी भएको दिन नियम ६ बमोजिम पाउने विरामी बिदा र नियम ५ को उपनियम (८) बमोजिम पाउने पेस्की घरविदाबाट कटाइसकेपछि पनि नपुगेमा निजले बढीमा दुई वर्षसम्म विशेष विरामी बिदा पाउन सक्नेछ । यसरी लगातार विशेष विरामी बिदा लिने शाही सेनाका व्यक्तिले पहिलो ३ महीनाको पूरा तलब भत्ता र त्यस पछि ६ महीनाको आधा तलब भत्ता पाउनेछ । त्यसपछिको तलब भत्ता पाउने छैन दुई वर्ष पछि पनि नियम ८ मा लेखिएको अधिकारीले कर्तव्य गर्न नसक्ने ठहऱ्याएमा भने त्यस्तो व्यक्तिलाई कार्यभारबाट मुक्त गरिनेछ । शान्ति वा युद्धकालमा लोझै सैनिक कर्तव्य पालन गर्नाले विरामी वा घाइते भएकोमा निजले आफ्नो विरामी वा घाइते निको नभएसम्म पूरा तलबी विशेष विरामी बिदा पाउन सक्नेछ । उक्त विरामी वा घाइते निको भइसकेपछि पनि नियम ८ मा लेखिएको अधिकारीले कर्तव्य गर्न नसक्ने ठहऱ्याएमा भने ऐन बमोजिम हुनेछ ।

८, विरामी जाँच्ने अधिकारीः– (१) निम्नलिखित दर्जाका शाही सेनाका व्यक्ति विरामी परेको भन्ने रिपोर्ट परेमा निम्नलिखित अधिकारीले विरामी परेको हो वा होइन जाँच्नेछ ।

(क) जनरल अफिसरको निमित्त डि. एम. एस. अध्यक्ष र निजले तोकेको सैनिक अस्पतालको डाक्टर २ जना सदस्यहरू भएको मेडिकल बोर्ड, र

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित भएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ख) अरू शाही सेनाको व्यक्तिको निमित्त सैनिक अस्पतालको सि. ओ. अध्यक्षर निजले तोकेको सैनिक अस्पतालको डाक्टर २ जना सदस्यहरू भएको मेडिकल बोर्ड।

(२) विरामी भएको कुनै शाही सेनाका व्यक्तिलाई विरामी निको भै ड्यूटी गर्न सक्ते भए भनी उपनियम (१) मा लेखिएको अधिकारीले निस्सा गरी नदिएसंम ड्यूटीमा लगाउन हुंदैन।

९, अस्पताल विरामीः– शाही सेनाका व्यक्तिले अस्पताल वा सो नभएको ठाउंमा सरकारी वा सरकारले मान्यता दिएका सिभिल अस्पतालमा भर्ना भै बिताएको दिनलाई विरामी बिदा मानिने छैन। त्यस्तो विरामीलाई अस्पताल विरामी मानिनेछ र निजले सो अवधिको पूरा तलब भत्ता पाउनेछ। शान्ति वा युद्ध कालमा सोझै सैनिक कर्तव्य पालन गर्नाले विरामी वा घाइते भएकोमा त्यसरी अस्पताल बस्दा सो विरामी वा घाइते निको नभएसम्म निजलाई अस्पताल विरामी मानिनेछ र निजले सो अवधिको पूरा तलब भत्ता पाउनेछ। विरामी वा घाइते निको भैसकेपछि पनि नियम ८ मा लेखिएको अधिकारीले कर्तव्य गर्न नसक्ने ठहराएमा भने त्यस्तो व्यक्तिलाई कार्यभारबाट मुक्त गरिनेछ।

१०. नेपाल अधिराज्य बाहिर बिदा बिताउनपरेमा गर्नेः– जनरल अफिसर बाहेक अरू शाही सेनाका व्यक्तिले यी नियमहरू बमोजिम पाउने कुनै बिदा नेपाल अधिराज्य बाहिर बिताउन चाहेमा बिदाको निमित्त दिने निवेदनपत्रमा कुन मुलुकमा वा मुलुकहरूमा बिदा व्यतित गर्ने हो र के कामको निमित्त हो र नेपाल अधिराज्य बाहिरको आफ्नो ठेगानासमेत खुलाई पेश गर्नुपर्छ बिदामा नेपाल अधिराज्य बाहिर जाने स्वीकृत भएकोले नेपाल अधिराज्य बाहिर हुंदाको आपनो ठेगाना एम. एस. र. ए. ए. जि. ब्राञ्चमा दिई जानुपर्छ।

११. बिदाको निकासा दिने अधिकारीः– यी नियमहरू बमोजिम पाउने बिदा निम्नलिखित शाही सेनाका व्यक्तिलाई निम्नलिखित अधिकारीले निकासा दिन सक्नेछन्

(क) प्रधान सेनापतिको निमित्त श्री ५ महाराजाधिराज

(ख) जनरल अफिसरको निमित्त प्रधान सेनापतिले

(ग) अरू अफिसरको निमित्त विभागीय प्रमुख वा बृगेड कमाण्डरले

(घ) अफिसर बाहेक अरू व्यक्तिको निमित्त सम्बन्धित विभाग फर्मिशन, युनिट वा सब– युनिटको कमाण्डरले।

तर नियम ५ को उपनियम (५) र उपनियम (७) बमोजिमको बिदा भने सबै सैनिक जवानको निमित्त प्रधान सेनापतिले मात्र निकासा दिन सक्नेछन्।

अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१२, बिदाहरूको प्रकाशन र रिकर्डः– शाही सेनाका व्यक्तिले यी नियमहरू बमोजिम लिएका सबै बिदाहरू आर्मि अर्डर र ब्रिगेड अर्डरमा पनि प्रकाशित गरिनेछ ।

(२) शाही सेनाका व्यक्तिले लिएका बिदाहरूको रेकर्ड सम्बन्धित विभाग, फर्मेशन, युनिट सब–युनिट सबैले राख्नु पर्छ ।

१३, रसद भत्ताः– अफिसर बाहेक शाही सेनाका सरकारी रसद सहुलियत पाएका अरू व्यक्तिले घरबिदामा घर जाँदा र घरबिदा भुक्तान गरी घरबाट ड्यूटीमा आउँदा दिन १ को ने. रू. १।५० पैसाको दरले रसद भत्ता पाउनेछ । नियम १९ र २४ को देहायमा लेखिएको कारणहरू परेमा बाहेक स्वीकृत बिदाभन्दा बढी दिन बसी गैर हाजिर भ फर्कदाको निमित्त र घरबिदामा नगै अन्यत्र जाने वा बस्नेको निमित्त त्यस्तो रसद भत्ता दिइने छैन । घरबिदामा घर जाँदा लाग्ने दिनको हिसाबले यो नियम बमोजिम पाउने रसद भत्ता अगावै दिइने छ । फर्कदाको पाउने रसद भत्ता ड्यूटीमा फर्की आएपछि दिइनेछ ।

१४. बाटो म्यादः– शाही सेनाको व्यक्तिले घरबिदामा घर जांदा र घरबिदा भुक्तान गरी घरबाट ड्यूटीमा आउंदा पैदलको बाटोलाई ८ आठ कोसको निमित्त १ दिनको दरले बाटो म्याद पाउनेछ । मोटर, रेल, हवाइजहाजको बाटोलाई जति दिन लाग्ने हो त्यत्ति दिन बाटो म्याद दिइनेछ । तर घरबिदामा घर नगई अन्यत्र जाने वा बस्नेको निमित्त बाटो म्याद पाउने छैन । अफिसरको हक्मा भने सबैभन्दा छिटो साधनद्वारा सबैभन्दा छोटो बाटोको हिसाबले बाटो म्याद दिइने छ ।

१५. बिदा अधिकारको कुरा होइनः– (१) कुनै शाही सेनाको व्यक्तिले पनि अधिकारको रूपमा बिदाको दावी गर्न पाउने छैनन् । कामको अनुकूल हेरी बिदा स्वीकृत गर्ने अधिकारीले आपनो तजविजबाट बिदा दिन वा नदिन पनि सक्ने छ ।

(२) कुनै शाही सेनाका जवान बिदा बसेको बेलामा सरकारी काम पर्न आएमा बिदाबाट ड्यूटीमा हाजिर हुनुपर्नेछ ।

१६. बिदा छोड्नामा प्रतिबन्धः– शाही सेनाका व्यक्तिलाई बिदा छाड्दा पल्टनको त्यस बेंलाको हाजिरमा सयकडा पच्चीसभन्दा बढी छोडिने छैन ।

१७. बिदा शुरू भएको र बिदाबाट ड्यूटीमा हाजिर हुन आएको समयको हिसावः– ड्यूटीबाट बिदामा जांदा दिउंसो १२,०० बजे अगाडी पल्टन छोडेमा त्यसै मितिदेखि र १२,०० बजे पछि छोडेमा भोलिपल्टको मितिदेखि बिदा शुरू भएको मानिनेछ। बिदाबाट ड्यूटीमा हाजिर हुंदा १२,०० बजे अगाडी हाजिर भएमा सोही मितिमा र १२,०० बजे पछि हाजिर भएमा भोलिपल्टको मितिमा हाजिर भएको मानिनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१८. एन. सी. ओ. र सोभन्दा मुनिका शाहीसेनाका अरू व्यक्तिले स्वीकृत बिदाभन्दा बढी दिनबसी गैर हाजिर भएमा गर्ने कारवाइः– (१) एन. सी. ओ. र सोभन्दा मुनिका शाही सेनाका अरू व्यक्तिले स्वीकृत भएको बिदा भुक्तान भएपछि आफ्नो कर्तव्यमा हाजिर हुनुपर्ने दिनमा हाजिर नभई अर्को तीस दिनसम्ममा हाजिर हुन आएमा त्यसरी गैर हाजिर भएको कारणको कुनै सरकारी अड्डा वा गाउं पञ्चायतहरूको सहिछाप परेको अर्जि मुचुल्का भए निजलाई हाजिर हुने वितिकै आफ्नो ब्यारेकको कोठामा थुनी, र त्यस्तो अर्जि मुचुल्का नभए क्वाटर गार्डमा थुनी सार्वजनिक बिदा बाहेक ४८ घण्टा–भित्र अनुसूची १ बमोजिमको ढांचामा अभियोगपत्र खडा गरी कमाण्डिङ्ग अफिसर छेउ उपस्थित गराइनेछ । सो अभियुक्तले आफू त्यसरी गयर हाजिर भएको पर्याप्त कारण कमाण्डिङ्ग अफिसरलाई चित्त बुझ्ने गरी पेश गर्न नसकेमा निजलाई सजाय गर्नुपर्ने र सो सजाय कोर्टमार्शल नबोलाई ऐनको दफा ६९ बमोजिम गर्ने गरी कमाण्डिङ्ग अफिसरले ठहर गर्न सक्नेछ । त्यसरी ठहर गरेमा पर्याप्त कारणले कमाण्डिङ्ग अफिसरले मनासिव संझनुपर्ने दिनभन्दा बढी गैर हाजिर भैआएको व्यक्तिलाई त्यसरी मनासिव सम्झनु पर्नेभन्दा बढी ७ दिनसम्म गैर हाजिर भएकोमा सो गैर हाजिर परे जति दिनको तलब कट्टा हुने गरी र ७ दिनभन्दा बढी ३० दिनसम्म गैर हाजिर भएकोमा १४ दिनको तलब कट्टा हुने गरी सजायको आदेश दिन सक्नेछ ।

(२) उपनियम १ बमोजिम ३ पटकसम्म सजाय पाइसकेपछि सो व्यक्तिले फेरि यस्तै कसूर गरेमा निजलाई समरी कोर्टमार्शल बोलाई ऐन सवाल बमोजिम सजाय गरिनेछ ।

(३) कमाण्डिङ्ग अफिसरबाट उपनियम (१) बमोजिम भएको फैसलामा अभियुक्तको चित्त बुझेन भनी अभियुक्तले लेखिदिएमा मिसिल ऐनको दफा ७७ (क) मा लेखिएको उच्च अफिसर छेउ पेश गरिनेछ । मिसिल पेश भएपछि निज उच्च अफिसरले मुनासिव माफिकों कारणलेबाहेक मिसिल पेश भएको १५ दिन भित्र ऐनको दफा ७६ बमोजिम सो सजायको आदेश सदर, बदर, हेर फेर गर्ने वा घटाउने आदेशसाथ सो मिसिल पल्टनमा फर्काई दिनुपर्छ ।

(४) माथिका उपनियमहरू बमोजिम सजाय पाएका व्यक्ति अर्को पल्टनमा सरुवा भएमा उक्त सजाय पाएको सूचना पनि कमाण्डिङ्ग अफिसरले सो व्यक्ति सरुवा भएको पल्टनमा पठाइदिनुपर्छ ।

(५) एन. सी. ओ. र सोभन्दा मुनिका शाही सेनाका अरू व्यक्तिले स्वीकृत भएको बिदा भुक्तान भएपछि आफ्नो कर्तव्यमा हाजिर हुन आउनुपर्नेमा ठूलो विरामी परी हाजिर हुन आउनुपर्ने दिन भुक्तान भएको ३० दिनसम्ममा पनि हाजिर

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

हुन आउन नसक्ने देखिएमा "त्यसरी हाजिर हुन आउन नसक्ने देखिएमा" त्यसरी हाजिर हुनुपर्ने दिनको ३० दिनभित्र सरकारी अड्डा वा गाउँपञ्चायतको सहिछाप परेको अर्जि मुचुल्का आफ्नो पल्टनमा पठाइसक्नुपर्छ। आफ्नो वा नजिकको विभाग युनिट, सब-युनिट भएको ८ कोसभित्र घर भएको व्यक्तिले ठूलो विरामी भई बिदा नाघ्ने भएमा २४ घण्टाभित्र आफ्नो वा नजिकको विभाग, युनिट, सब-युनिटमा लिखित सूचना पठाउनुपर्नेछ। र हाजिर हुनुपर्ने दिनको ६० दिनभित्र जसरी भए पनि आफ्नो पल्टन वा मिलिटरी अस्पतालमा हाजिर हुन आउनु पर्छ। यसरी हाजिर हुन आए पछि विरामी जांच्ने अधिकारीले विरामी नै नठ्याएमा कमाण्डिङ्ग अफिसरले समरी कोर्टमार्शल बोलाई निजलाई ऐन बमोजिम सजाय दिइनेछ।

(६) उपनियम (५) मा लेखिए बमोजिम कुनै व्यक्तिको ३० दिनभित्र अर्जि, मुचुल्का आएकोमा गैर हाजिर भएको दिनदेखि साठी दिनसम्म निजको खालि पदमा अर्को व्यक्तिलाई स्थायी भर्ना वा प्रमोशन गरिनेछैन।

७. त्यस्तो कुनै व्यक्ति स्वीकृत भएको बिदा भुक्तान भएपछि हजिर हुन आउनु-पर्ने दिनले ३० दिनसम्ममा हाजिर हुन पनि आएन र सिकिस्त विरामी परेको भनी सरकारी अड्डा वा गाउँपञ्चायतको सहिछाप परेको अर्जि मुचुल्का पनि आफ्नो पल्टनमा पठाएन भने कोर्ड अफ् इन्क्वारी बोलाई ऐन बमोजिम गरिनेछ।

१९. स्वीकृत बिदाभन्दा बढी दिन बसी गैर हाजिर भएको दिनको बिदा निकासा हुनसक्ने वस्थाः-

एन. सी. ओ. र सो मुनिका शाही सेनाका अरू व्यक्तिले स्वीकृत बिदाभन्दा बढी दिन बसी गैर हाजिर भएकोमा देहायको खास कारण परेको व्यहोराको सरकारी अड्डा वा गाउँपञ्चायतको सहिछाप परेको अर्जि, मुचुल्का वा अरू प्रमाणलिई सकभर चाँडो आफू हाजिर हुने ठाउँमा हजिर हुन आएकोमा वा अरू कुनै अपर्झट परी समयमा हाजिर हुन नसक्ने खास कारण परी हाजिर हुने ठाउँको बाटो म्याद छँदै नजिकको शाही सेना रहेको व्यारेकमा गै सो व्यारेकको कमाण्डिङ्ग अफिसर वा निज नभए जे. सी. ओसंग आफ हाजिर भएको मिति लेखिएको निस्सा लिई सकभर चाँडो आफू हाजिर हुने ठाउंमा हाजिर हुन आएकोमा कमाण्डिङ्ग अफिसरले त्यसरी गैर हाजिर भएको दिनको निमित्त सम्बन्धित व्यक्तिको यी नियमहरू बमोजिम पाउने देहाय बमोजिमको बिदाको निकासा दिन सकिनेछ।

(क) आफ्नो परिवारको कुनै सदस्यको ज्यू ज्यान वा आफ्नो चल अचल सम्पत्तीमा ठूलो क्षती पुग्न गएकोमा पाकेको वा पाक्ने घरबिदाबाट कट्टी हुने गरी बढीमा १५ दिनसम्म,

(ख) आफू असक्त विरामी भएकोमा पाकेको बिरामी विदाबाट कट्टी हुने गरी र त्य-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सबाट पनि नपुग भएमा पाकेको वा पाक्ने घरबिदाबाट कट्टी हुने गरी बढीमा साठी दिनसम्म,

(ग) अरू पर्याप्त कारण परेकोमा पाकेको, पाक्ने घरबिदाबाट कट्टी हुने गरी बढीमा सात ७ दिनसम्म ।

२०. विविधः–(१) एन. सी. ओ. र सोभन्दा मुनिका शाही सेनाका अरू व्यक्ति आफ्नो युनिटबाट अन्त कर्तव्यमा खटिई गएका बखत बिदामा जांदा आफ्नो युनिटसंग बिदाको निकासा लिनुपर्छ र बिदा भुक्तान भएपछि आफ्नो युनिटमा हाजिर हुनुपर्छ ।

(२) बिदामा जाने त्यस्तो व्यक्तिले सरकारी माल सामान लैजान पाउने छैन ।

(३) यी नियमहरू बमोजिम बिदाको निकासा दिने अधिकारीबाट बिदाको निकासा नगराई शाही सेनाका कुन पनि व्यक्ति आफ्नो कर्तव्यबाट गैर हाजिर हुन पाउने छैन ।

(४) उपनियम (१) उल्लंघन गैर हाजिर हुने शाही सेनाका व्यक्तिलाई ऐन बमोजिम सजाय हुनेछ।

तर निकासा नहुंदै बिदा बसी पछि सो गैर हाजिर भएको अवधिको लागि बिदाको निवेदन परी सो बिदा स्वीकृत भएमा उपनियम (३) उल्लंघन गरेको मानिने छैन ।

२१. समरी कोर्टमार्शलको कार्यविधिः- समरी कोर्टमार्शलको कारवाइ राष्ट्रभाषामा लेखिनेछ ।

(२) समरी कोर्टमार्शलको अगाडी अभियुक्तलाई ल्याएपछि सांचो बोल्छु भनी सपथ ग्रहण गराइनेछ र त्यस पछि निजलाई लागेको अभियोग सुनाइनेछ।

(३) अभियोग सुनेपछि अभियुक्तलाई आफ्नो सफाइ पेश गर्न मौका दिइनेछ। आफ्नो सफाइको पक्षमा अभियुक्तले कुनै साक्षी दिएको भए सो साक्षीलाई सो कोर्टमा बकाउन ल्याउन हुन्छ ।

(४) अभियुक्तलाई लागेको अभियोग गलत हो वा सजाय कम हुनुपर्छ भनी बहस गर्नलाई शाही सेनाको एक जना व्यक्तिसम्मलाई छलफल गर्न अभियुक्तले सो कोर्टमा ल्याउन पाउनेछ। निजसंग अभियुक्तले छलफलसम्म गर्न हुन्छ तर निजले आफै बहस गर्न पाउँदैन।

(५) अभियुक्तले अभियोगमा सावित भएको भए सावितो र सावित नभएको वा सावित बेसावितो केही नभनेको वा बुझ्ने गरी नभनेकोमा बेसावितो भनी लेखिनेछ।

(६) अभियुक्तले सावित हुनुपर्ने प्रमाणहरूबाट नदेखिएमा निजलाई अभियोग र त्यसबाट हुने नतीजा सम्झाई बेसावित हो भनी सो कोर्टले सम्झाउनु पर्छ र त्यसपछि मात्र बेसावितो भनी लेख्नु पर्छ।

320 आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(७) अभियुक्तले वा साविती भै सो कुरा लेखिसकेपछि बादिको बयान लिइनेछ। त्यसपछि आफ्नो सफाइमा केही भन्नु छकि भनी अभियुक्तलाई सोधिनेछ र अभियुक्तले पनि आफ्नो सफाइमा केही भन्नुपर्न कुरा भन्न पाउनेछ। आफ्नो सल्लाहाकार साक्षी नभएसम्म अभियुक्तले त्यसरी आफ्नो कुरा नभनी बस्न पाउनेछ। उक्त कोर्टले गरेको प्रश्नमा अभियुक्तले उत्तर दिएन भने निज सजायको भागी हुने छैन। तर निजको उत्तर वा बेउत्तरबाट उक्त कोर्टले फैसला गर्न सक्नेछ। अभियुक्तलाई यसबेला सपथ ग्रहण गराउँन पर्दैन।

(८) बादी र अभियुक्तको बयान सबूद प्रमाण बुझिसकेपछि अभियुक्त दोषी हो होइन उक्त कोर्टले फैसला गर्नेछ।

(९) अभियुक्त निर्दोषी ठहरिएमा उक्त कोर्टले सोही कुरा जनाई कागजमा मिति हाली सहिछाप गनछ। र सो कुरा उक्त कोर्टमा सुनाइसकेपछि अभियुक्तलाई अभियोग वा अभियोगहरूबाट मुक्त गरिनेछ।

(१०) अभियुक्त दोषी ठहरिएमा उक्त कोर्टले कसूर वा कसूरहरूको सजाय तोक्नेछ र त्यसपछि मिति हाली सहिछाप गनछ।

(११) फसलामा सहिछाप भएपछि कारबाइको सबै मिसिललाई सक्कल सम्झनुपर्छ।

(१२) उक्त कोर्टले सजाय सुनाएपछि तुरुन्त तामेल गर्नुपर्छ।

(१३) यो सजाय तामेल भएपछि सक्कल मिसिल जज एडभोकेटकहाँ काम जाँचको निमित्त पठाइने छ।

२२. समरी कोर्टमार्शलको मिसिलः– (१) समरी कोर्टमार्शलको मिसिलको ढाँचा अनुसूची बमोजिम हुनेछ।

(२) समरी कोर्टमार्शलको मिसिल जज एडभोकेटकहाँबाट आएपछि १ बर्षसम्म पल्टन भै राखी १ बर्ष नाघेपछि पल्टन कै बोर्डबसी जलाइदिई सो कुरा कोर्टमार्शलको किताबमा कैफियत जनाउनु पर्छ।

२३. जे. सी. ओ. ले स्वीकृत बिदाभन्दा बढी दिन बसी गैर हाजिर भएमा गर्ने कारवाइः–

(१) कुनै जे. सी. ओ. ले स्वीकृत बिदा भुक्तान भएपछि आफ्नो कर्तव्यमा हाजिर हुन आउनु पर्ने दिनमा हाजिर नभै अर्को ३० दिनसम्ममा हाजिर हुन आएमा निजलाई हाजिरहुनेबितिकै बिदा बाहेक ४८ घण्टाभित्र कम्पनी कमाण्डर वा सेकेण्ड–इन–कमाण्डले अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा अभियोगपत्र खडा गरी कमाण्डिंग अफिसर छेउ उपस्थित गराइने छ। अभियुक्त त्यसरी गैर हाजिर भएको कारण कुनै सरकारी अड्डा वा गाउँपञ्चायतको सहिछाप परेको अर्जि मुचुल्का वा अरू प्रमाण कमाण्डिंग अफिसरलाई

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

चित्त बुझ्नेगरी पेश गन नसकेमा कमाण्डिग अफिसरले निजलाई उक्त अभियोगपत्रको साथमा मातहतका उच्च अधिकारीकहाँ पठाइदिनेछ। त्यसपछि निजलाई ऐनको दफा ७२ बमोजिम वा ऐन बमोजिम उपयुक्त कोर्ट मार्शल बोलाई कारवाइ र सजाय गर्न सकिनेछ।

(२) कुनै जे. सी. ओ स्वीकृत बिदा भुक्तान भएपछि आपनो कर्तव्यमा हाजिर हुन आउनुपर्ने दिनले अर्को ३० दिनसम्ममा पनि आपनो कर्तव्यमा हाजिर हुन नआएमा कोर्ट अफ इन्क्वारी गरी ऐन बमोजिम गरिने छ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम सजाय पाएका व्यक्ति अर्को पल्टनमा सरुवा भएमा उक्त सजाय पाएको सूचना पनि कमाण्डिङ्ग अफिसरले सो व्यक्ति सरुवा भएको पल्टनमा पठाइ दिनु पर्छ।

(४) कुनै जे. सी, ओ को स्वीकृत बिदा भुक्तान भएपछि गैर हाजिर भएको ३० दिनसम्म निजको खालि पदमा अर्को व्यक्तिलाई स्थायी भर्ना वा प्रमोशन गरिने छैन।

२४. जे. सि. ओ. को स्वीकृत बिदाभन्दा बढी दिन बसी गर हाजिर भएको बिदा निकासा हुन सक्ने अवस्थाः- कुनै जे. सी ओ. ले स्वीकृत बिदाभन्दा बढी दिन बसी गैर हाजिर भएमा देहायको खास कारण परेको व्यहोराको सरकारी अड्डा वा गाउं पञ्चायतको सहिछाप परेको अर्जि मुचुल्का वा अरू प्रमाण लिई सकभर चांडो आफू हाजिर हुने ठाउंमा हाजिर हुन आएकोमा वा अरू कुनै अपरझट् परी समयमा हाजिर हुन नसक्ने खास कारण परी हाजिर हुने ठाउंको बाटो म्याद छंदैमा नजिकको शाहीसेना रहेको ब्यारेकमा गै सो ब्यारेकको कमाण्डिंग अफिसर-संग आफू हाजिर भएको मिति लेखिएको निस्सा लिई सकभर चांडो आफू हाजिर हुन ठाउंमा हाजिर हुन आएकोमा यी नियमहरू बमोजिम बिदा स्वीकृत गर्ने अधिकारीले त्यसरी गैर हाजिर भएको दिनको सम्बन्धित व्यक्तिले यी नियमहरू बमोजिम पाउने बिदाबाट कट्टी हुने गरी बिदाको निकासा दिन सक्ने छ।

(क) आफ्नो परिवारको कुनै सदस्यको ज्यू ज्यान वा आफ्नो चल अचल सम्पत्तिमा कुनै ठूलो क्षति पुग्न गएको,

(ख) आफू असक्त बिरामी भएको,

(ग) अरू पर्याप्त कारण परेको।

२५. पद खालि भएमा सूचना पठाउनेः- कुनै जे. सि. ओ, एन. सि. ओ. र सोभन्दा मुनिका शाहीसेनाका कुनै पद खालि हुन आएमा बिदा र बाटोको म्याद बाहेक ३ दिनभित्र कमाण्डिंग अफिसरले क. कि जङ्गी फांटलाई त्यसको

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सूचना पठाउनु पर्छ । सो म्यादभित्र क. कि. जङ्गी फांटमा सूचना नदिएमा त्यस्ता कमाण्डिंग अफिसरलाई ऐन बमोजिम सजाय हुनेछ ।

२६. अफिसरले स्वीकृत बिदाभन्दा बढी बसी गैर हाजिर भएमा गर्ने कारवाई:-

(१) साधारणतया कुनै अफिसरले एक दिन पनि गैर हाजिर पर्न हुंदैन। कुनै अफिसरले स्वीकृत बिदा भुक्तान भएपछि आफ्नो कर्तव्यमा हाजिर हुन आउनु पर्ने दिनमा हाजिर नभै अर्को १५ दिनसम्ममा हाजिर हुन आएमा कमाण्डिंग अफिसरले प्राप्त भएसम्मको सबूद प्रमाण र आफ्नो रायसहित निजलाई तह तहबाट प्रधान सेनापति छेउ उपस्थित गराइने छ । अभियुक्तले त्यसरी गैर हाजिर भएको कुनै सरकारी अड्डा वा गाउं पञ्चायतको सहिछाप परेको अर्जि मुचुल्का वा अरू प्रमाण प्रधान सेनापतिलाई चित्त बुझ्ने गरी पेश गर्न नसकेमा अभियुक्तलाई ऐन बमोजिम उपर्युक्त कोर्ट मार्शल बोलाई कारवाइ र सजाय गर्न सकिने छ ।

(२) कुनै अफिसर स्वीकृत बिदा भुक्तान भएपछि आफ्नो कर्तव्यमा हाजिर हुन आउनुपर्ने दिनले अर्को १५ दिनसम्ममा पनि आफ्नो कर्तव्यमा हाजिर हुन नआएमा वा आफू गैर हाजिर परेको कारणसहित सूचना नपठाएमा कोर्ट अफ इन्क्वारी गरी ऐन बमोजिम गरिनेछ ।

(३) कुनै अफिसरको स्वीकृत बिदा भुक्तान भएपछि गैर हाजिर भएको ३० दिनसम्म निजको खालि पदमा अर्को व्यक्तिलाई स्थायी भर्ना वा प्रमोशन गरिनेछैन ।

२७. अफिसरको स्वीकृत बिदाभन्दा बढी दिन बसी गैर हाजिर भएको निकासा हुन सक्ने अवस्था:-

कुनै अफिसरले स्वीकृत बिदाभन्दा बढी दिन बसी गैर हाजिर भएकोमा देहायको खास कारण परेको व्यहोराको प्रमाण पेश गरेमा यी नियमहरू बमोजिम बिदा स्वीकृत गर्ने अधिकारीले त्यसरी गैर हाजिर भएको दिनको निमित्त सम्बन्धित व्यक्तिले यी नियमहरू बमोजिम पाउने बिदाबाट कट्टी हुने गरी बिदाको निकासा दिन सक्ने छ :-

(क) आफ्नो परिवारको कुनै सदस्यको ज्यू ज्यानमा वा चल अचल सम्पत्तिमा कुनै ठूलो क्षती पुग्न गएको,

(ख) आफू असक्त बिरामी भएको,

(ग) अरू पर्याप्त काण परेको ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२८. कोर्ट मार्शल गर्दा अफिसरहरूले लगाउने युनिफर्मः-

कोर्ट मार्शल गर्दा अफिसरहरूले लगाउने युनिफर्म निम्नलिखित बमोजिम हुनुपर्छ ।

(क) ट्युनिक ।

(ख) स्यामब्राउन बेल्ट ।

(ग) सोर्ड

(घ) फरेज क्याप

(ङ) हुनेले मेडल र तक्मा ।

२९, खारेजीः– यस अघि जारी भएको आर्मिको निमित्त बिदाको नियम खारेज गरिएको छ ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

324 आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची–

अभियोग पत्र

पल्टन	नम्बर	दर्जा	नाम थर वतन	जम्मा नोकरी	हुलिया	कैफियत
कसूर गरे को ठाउं र मिति	अभियोग-को विवर ण	साक्षीको नाम, थर. वतन, पेशा	लागू हुने सैनिक ऐन को दफा वा सैनिक बिदा नियमहरूको नियम	पहिले लागेको अभियोगको विवरण		

एडज्यूटेण्ट वा यो पत्र बनाउने अफिसरको सही
दर्जा, नाम, थर
स्थान मिति

पल्टनको कमाण्डिङ्ग अफिसरको सही
दर्जा, नाम, थर
स्थान मिति

नोटः–

१ सैनिक ऐन लागू हुने व्यक्तिलाई लागेको एक वा एकभन्दा बढी अभियोग-हरू एउटै पत्रमा लेख्न सकिने छ ।

२. मुद्दा पुर्पक्ष भैरहेका बेलामा अभियुक्तले अभियोगलाई इन्कार गर्दैन र कुनै बेइनसाफ निजलाई परेको छैन भने अभियुक्तको विवरण वा नाममा भूल भयोभन्दैमा अभियोगपत्रलाई मान्यता नदिने हुन सक्तैन ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची– २

समरी कोर्ट मार्शलको मिसिल

कोर्ट मार्शलको प्रकार मिति

बोलाउने अफिसरको ओहदा, नाम, दर्जा, थर नाम, थर

स्थान

सदस्य दर्जा

ऐनको दफा १०५ (२) बमोजिम उपस्थित भएको नाम, थर

अफिसर दर्जा नाम, थर

ऐ. अफिसरको दर्जा

कोर्ट बसेको समय

अभियुक्त पल्टन नं. दर्जा नाम, थर, वतन,

लाई कोर्ट मार्शल ल्याएको समय

कोर्टले सपथ ग्रहण गऱ्यो अभियुक्तले सपथ गुहण गऱ्यो ।

अभियुक्तले आफ्नो सल्लाहाकार ल्याएकोछ भने निज सल्लाहाकारले सपथ गुहण गऱ्यो ।

अभियोगपत्रबाट अभियोग सुनाएपछि अभियुक्तलाई सोधिने प्रश्नः–

प्रश्नः–लागेको अभियोग वा अभियोगहरू सांचो हो होइन,

उत्तरः–

... ... अभियोग अभियुक्तले स्वीकार गर्छ ।

... ... अभियोग अभियुक्तले स्वीकार गर्छ ।

... ... अभियोग अभियुक्तले स्वीकार गर्दैन ।

... ... अभियोग अभियुक्तले स्वीकार गदन ।

अभियुक्तलाई निज सावित भएको अभियोग कोर्टले सुनाई दर्ता गरेपछि सोधिने प्रश्नः–

प्रश्नः–अभियोगको विषयमा वा सो अभियोग बापत लाग्ने सैनिक ऐन वा सैनिक विधा नियमहरू बमोजिम हुने सजाय घटाउनलाई तपाईंको केही भन्नु छ ?

उत्तरः–

प्रश्नः– साक्षी कोही ल्याउन चाहनु हुन्छ ?

उत्तरः– साक्षी आएमा निजलाई सपथ गुहण गराई निजको वयान तल लेख्ने ।, _ _ _ _

प्रश्नः– अरू साक्षी ल्याउन चाहनु हुन्छ ?

उत्तरः–साक्षी आएमा निजलाई सपथ गुहण गराई निजको वयान तल लेख्ने । _ _ _ _

साक्षी वा साक्षीहरूको वयान लिइसकेपछि अभियोग गल्ती सावित गर्न केही भन्नु छ वा अरू केही कुरा भन्नु छ कि भनी अभियुक्तलाई सोधिनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अभियुक्तको भनाइ

वादिको भनाइ

अभियुक्तको भनाइ

कोर्टको फैसला

जुटेको सबै सबद प्रमाणबाट अभियुक्त पल्टन नं. दर्जा नाम थर बतन लाई

(१) म निर्दोष ठराउँछु र निजलाई सम्मानसहित छुट्कारा दिन्छु ।

फैसला सुनाइ अभियुक्तलाई आफ्नो कर्तव्यमा पठाइनेछ ।

(२) अभियोगमा निर्दोष ठहराउँछु र त्यसबाट निजलाई रिहाइ दिन्छु ।

(३) अभियोगमा दोषी ठहराउँछु र सैनिक ऐनको दफा वा सैनिक बिदा नियमहरूको नियम बमोजिम देहायको सजाय तोक्छु ।

अभियुक्तको पहिलो कसूर वा कसूरहरू र पाएको सजायको विवरण देहाय बमोजिम छन् ।

अभियोग

मिति

कोर्टको फैसला

मिति

हाल थुनामा रहेको दिन भयो । हाल बेपत्ता भैरहेछ ।

मुद्दा सकिएको समय स्थान मिति

कोर्ट बोलाउने अफिसरको सही

माथिल्लो तहको राय

आज्ञाले–

मे. ज. पद्मबहादुर खत्री

श्री ५ को सरकारको सचिव,

रक्षा मन्त्रालय ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

श्री ५ को सरकार

रक्षा मन्त्रालय

श्री ५ को सरकारले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको सेना सम्बन्धी अख्तियार सुम्पने नियमहरू २०१५ सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएकोछ ।

सेना सम्बन्धी अख्तियार सुम्पने ऐन २०१५ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले यी नियमहरू बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः– (१) यस नियमको नाम सेना सम्बन्धी अख्तियार सुम्पने नियमहरू २०१५ रहेको छ ।

(२) यी नियमहरू २०१३ जेष्ठ ७ गतेदेखि लाग भएको मानिने छ ।

२. हात हतियार खरखजानाः–(१) श्री ५ महाराजाधिराजबाट बखत बखतमा तोकिबक्सने व्यवस्थाको अधीनमा रही नेपाल सैनिक हात हतियार, खरखजाना, गोली. गट्ठा गैह प्रधान सेनापतिको नियन्त्रण तथा जिम्मामा रहनेछ ।

(२) उपनिम (१) बमोजिम आफ्नू जिम्मा तथा नियन्त्रणमा रहेका हात हतियार खरखजाना गोली गट्ठाहरू प्रचलित नेपाल कानून तथा सेनाको नियमको अधीनमा रही प्रधान सेनापतिले आफ्नू आदेशबाट सेनाभित्र जिम्मावारी, हस्तेवारी, बालगिरी दिन सक्ने छन् । त्यसरी दिएकोमा दिएकै दिन श्री ५ महाराजाधिराजका सैनिक सचिवालयमा र श्री ५ को सरकारमा समेत जाहेर गर्नु पर्नेछ ।

(३) प्रचलित नेपाल कानून तथा सेनाको नियम बमोजिम भैपरिआउने काममा वा बालीमको निमित्त खर्च भएका गोलीगट्ठा खरखजाना प्रधान सेनापतिले मिनाहा दिन सक्नेछन् ।

(४) उपनियम २ बमोजिम दिनुपर्नेमा बाहेक सेना बाहिर अरूलाई हात हतियार खरखजाना गोली गट्ठा दिनुपरेमा र उपनियम (३) बमोजिम बाहेक अरू काममा खर्च भएकोमा मिनाहा दिनुपर्नेमा समेत प्रधान सेनापतिले श्री ५ को सरकारको स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।

३, अरन खटनः–प्रचलित कानूनको अधीनमा रही नेपाल सेनाका अफिसर जवानहरूको अरन खटन र ष्टोर औ डिपोहरूमा भएको जिन्सी सामानहरू गैह सेनाभित्र जिम्मावारी, हस्तेवारी, बालगिरी दिने, खर्च गर्ने अख्तियार प्रधान सेनापति वा निजका उत्तरदायित्वमा निजले आदेश दिएका अफिसरको हुनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४, नगदी जिन्सी मिनाहा दिने:— प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम खर्च भएका वा नोक्सान भएको भन्ने उजूरी परी बुझ्दा कारण मनासिब ठहरिन आएकोमा समेत एक विषयको रिपोर्टमा २५०० पच्चीससयसम्म मिनाहा मोजरा दिने अधिकार प्रधान सेनापतिलाई हुनेछ ।

(५) तत्काल खर्च गर्नपरेमा गर्ने:— (१) सेनाको वा कुनै कामको निमित्त तुरुन्त नभई नहुने सरसामान जुटाउन वा केही बनाउन वा अन्य कुनै काम गर्न परेमा सम्बन्धित कामको व्यापारी वा व्यक्ति चार जनामा नघटाई राखी घटाघट गराई घटी कबूल गर्नेबाट मालसामान लिन वा केही बनाउन लगाउन अन्यत्रबाट त्यस्तो केही सामान झिकाउन परेमा झिकाउन वा त्यस्तै नगरी नहुने काममा खर्च गर्नपरेमा गर्नसमेत पटक एकमा रू. १५००। पन्धु सयसम्म प्रधान सेनापतिका तजविजले खर्च गर्न पाउने छन्

तर—यसरी खर्च भएकोमा खर्च गर्ने निकासा दिएका सात दिनभित्र बजेट रकमसमेत खोली अनुमोदनको निमित्त श्री ५ को सरकारमा जाहेर गरी स्वीकृति लिनुपर्छ ।

६ इन्टेलिजेन्स काममा खर्च भएको रकम:— इन्टेलिजेन्स काममा बजेट निकासा भित्र रही इन्टेलिजेन्स ग्रान्टबाट प्रधान सेनापतिको तजविजले खर्च गर्न सक्ने छन् र त्यसरी खर्च भएको बही बुझाउनुपर्ने छैन। प्रधान सेनापतिले नै मिनाहा मोजरा गर्न सक्ने छन् ।

७, रिभल्विङ्ग फण्डबाट खर्च गर्ने:— प्रधान सेनापतिले तुरुन्त खर्च गर्नुपर्ने भै यस नियमहरू अनुसार खर्च गर्दा रिभल्विङ्ग फण्डबाट गर्न सक्ने छन् त्यसरी खर्च भएको रुपैयां श्री ५ को सरकारको निकासा लिई सम्बन्धित बजेटबाट भर्ना गरी हमेशा सो फण्ड पूरा गरी राख्नुपर्छ ।

आज्ञाले—
मे. ज. पद्मबहादुर खत्री
श्री ५ को सरकारको सचिव,
रक्षा मन्त्रालय ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

अनधिकृत मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।